

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

non perti-
nere ad Eu-
angelium
in prophe-
tia Esaiæ
promissum
hypocritas.

non intelligens, non malè diceretur, non pertinere verbum Dei ad hypocritas, sed ad terram bonam, id est, ad eos qui audiunt, & intelligunt, & fructum asferunt, cum verò non sit tale nisi sponte sua, & ut ferret fructum, semen verbi Dei in eo seminatum est, sequitur ad eum pertinere hanc noui testamenti promissionem. Deinde si hypocritas vocas, qui hypocrite reperiuntur, cum ex hac vita recedunt, qui sunt reprobi, docui paulò antè ad reprobos etiam pertinere nouum testamentum, siquidem ipsis etiam traditum fuit, & ei crediderunt, & secundum eum iudicandi sunt. Sed quid de eis dices, quandiu fuerunt non hypocrita, sed probi, & iusti, & Deum iumentes, & qui, ut tu dicitis, præclara promissione fruebantur, & virtutem spiritus sancti interiorè sentiebant? an dubitabis reperiri tales, qui cum diu stetissent, tandem ceciderunt? qui stat, inquit Apostolus, videat ne cadat. Si te interrogem, vnde illis illa spiritus sancti virtus interior, quam sentiebant, dum stabant? sanè quidem respondebis, si tibi constes, ex promissione ista præclara spiritus sancti, & verbi Dei; ita fiet, ut des hanc prophetiam pertinere, & non pertinere ad huiusmodi hypocritas.

Quomodo
auctore An-
tonio pro-
phetia Esaiæ
ad hypocri-
tas pertinet
& non per-
tinet.

Quam ple-
na absurdi-
tatis sit
cæca & hæ-
retica opina-
tio Antonij
de Ecclesia
inuisibili.

Similiter pertinere, & nò pertinere ad electos, siquidem cõtingere solet, ut qui electi sunt, id est, qui ad extremũ in domino moriuntur, dum in viuis fuerunt, diu, multumq; se ad peccandum dedissent. Vide quantis absurditatibus plena est ista tua de Ecclesia inuisibili electorum cæca, & heretica opinatio, ecclesia enim electorum, ut sapius dicã, ecclesia visibilis est, quia est vna Ecclesia communis omnium & reproborum, & electorum, in qua qui sint electi, & qui reprobi, solus Deus nouit.

CAPVT III.

Argumentaris deinde, interrumpi potuisse, & interrup-
ptam esse in captiuitate Babylonica, & postea in Ma-
chabæis ex tribu Leui, continuam & visibilem succes-
sionem sceptri in tribu Iuda promissam in prophetia
Iacob de non discessuro sceptro ex tribu Iuda, donec veniret ex-
pectatio gentium, id est, Christus, & tamen semper fuisse veram
prophetiam Iacob, simili, inquis, ratione, licet ad tempus interru-
pta fuerit ordinaria, visibilis, & legitima pastorum successio, sem-
per tamen hanc Esaiæ prophetiam verissimam permanisse. Aut
Deum hic facis mendacem, aut te. Sit optio, vtrum malis, credo eliges cum apo-
stolo, ut sit Deus verax, omnis autem homo mendax. Dicit semper veram fuisse
prophetiam Iacob, quæ affirmat nunquam discessurum principatum à tribu Iu-
da, ergo nunquam discessit, & Deus verax est, & tu mendax; aut si discessit, &
tu verum dicitis, Deum facis mendacem. Tu verò, ut probes, interruptam esse suc-
cessionem

Quomodo
Antonius
zurlus facit
Deũ menda-
cẽ; aut ipse
Antonius
metitur, vt
sit Deus ve-
rax.

cessionem externā principatus Iudæ, Age, inquis, nunc Turriane ostende nobis sceptrum Iudæ visibile conspicuum, illustriq̄ue successione vigens. tunc, cū omnes Iudæi tyrannico illo iugo premebantur.

Respondendum est hic primum, quod Theophanes Episcopus Nicæe ante annos septingentos in symphonia veteris, & noui testamenti contra Iudeos, de hoc loco eruditissimè differens respondit, interpretabor Latine. Quomuis, inquit, iudicio, & opinione humana res congruere, & conuenire non viderentur, hæc tamen fallere possunt, at diuina prophetarum prædictio nequaquam. Tamen si limatè, & diligenter consideremus, veritatem prophetia eliciemus. diximus post hanc prophetiam patriarcha fuisse postea promissionem Dauidi afflatam, quæ erat, semen eius manere stabile in seculum, vt in Psalm. 88. ait, & in Psalm. 131. Iurauit Dominus Dauid veritatem, & non frustrabitur eum, ex si uctu ventris tui ponam super sedem tuam, si serauerint filij tui testamentum & testimonia hæc, quæ docebo eos: & filij eorum sedebunt super thronum tuum. promittit ergo hac lege, si seruent filij eius testamentum Dei, & testimonia eius; quia quia plerique eorum aspernati sunt, & contempserunt, idcirco, à principatu scilicet regio, eos per Babylonios remouit. Atque hoc quidem responsum sit de regno Dauid & principatu regali eius, non continuato, sed interrupto. Hactenus Theophanes. Dauid igitur sua prophetia posteriore interpretatus est patriarcha Iacob prophetiam de nõ discessuro sceptro à tribu Iudæ, sic intelligendam esse, si tamen testamentum Dei seruaerent, id est, à cultu Dei, secundum testamentum eis datum non discederent: & Salomon filius eius eandem interpretationem confirmat in illa oratione dedicationis templi, Conserua, inquit, famulo tuo Dauid patri meo, quæ locutus es ei dicens, non auferetur de te vir coram me, qui sedeat super thronum Israel; ita tamen, si custodierint filij tui viam suam, vt ambulent coram me, sicut tu, &c. tunc autem plantè à cultu Dei secundum testamentum eius discesserunt, cum, sicut scriptum est in 2. Par. cap. 36. vniuersi principes sacerdotum, & Populus prauartari sunt iniquè, iuxta vniuersas abominationes gentium, & polluerunt domum Domini, quam sanctificauerat sibi in Hierusalem, & paulo post, ductus in Babylonem seruiuit regi, & filijs eius, donec imperaret rex Persarum, & completeretur sermo Domini ex ore Hieremia: vsque dum completerentur 70. anni, &c. & Hier. c. 25. Nolite ire post Deos alienos, vt seruiatis eis, adoretisq̄ eos, neq̄ me ad iracundiam prouocetis in operibus manuum vestrarum; & nõ affligam vos; & non audistis me dicit Dominus, &c. & paulo post, & Nabuchodonosor regè Babylonis seruum meum adducam super terram istam, &c. Idem testatur Ezechiel propter cultum Deorum alienorum ductos esse Iudeos Babylonem captiuos. Iudè ipse Dominus cum post dedicationem templi apparuit Salomoni no-

Theophanes Episcopus Nicæe de Prophetia Iacob, & sceptro Iudæ.

Quomodo Dauid sua prophetia posteriore priorè prophetiã Iacob de sceptro nõ auferendo tribui Iudæ, donec ueniret expectatio gentium, interpretatus est. Multiplex testimoniũ scripturæ ppter idolatriam ductos esse Iudeos captiuos Babyloniam.

P Æte, sicut

Est, sicut scriptum est 2 Par cap. 7. propter peccatum idololatriæ ducendos esse captiuos minatus est, si abeuntes, inquit, seruiertis dijs alienis, & adoraueritis eos, euellam vos de terra mea, quã dedi vobis, &c. & paulò post: apprehenderunt deos alienos, & adorauerunt eos, & coluerunt: idcirco venerunt super eos vniuersa hæc mala. mala dicit captiuitatis Babylonica miseria, & angores. Et in maledictionibus Deuteronomij erat, vt dispergatis per vniuersa regna terra, si secutus fueris deos alios, & colueris eos, quod quidẽ in captiuitate

Iudæos nunc per vniuersa regna dispersos esse non propter idololatriam sed propter impietatem, id est, quia negantes Christum sunt sine Deo. Tu igitur Antoni, qui successione vicaria ordinationis Episcoporum interruptam esse dicis, & istam interruptionem cum inruptione successiois in regio principatu Iudæ comparas, cum iustus sit Deus, & tanto grauius peccatum esse oportet, propter quod facta sit nobis ista interruptio successiois sacerdotij, quam peccatum, propter quod interruptus fuit regius principatus Iudæ, quanto excellentius est sacerdotium, quam regnum terrenum, Responde, quod istud grauius peccatum, quam idololatria esse poterit? & ne nunc de grauiore disceptemus, saltem aequale idololatriæ non est aliud quam & dicitur, aequale enim est deos multos facere, & nullum. Nos igitur aut sine Deo sumus, aut multos deos alienos habemus, nisi forte hoc posterius dicturus es, quia nos imaginem Christi, id est, Christum in imagine adoramus, & imagines sanctorum non propter aliquam diuinitatem, quam in imaginibus esse putemus, sed propter gratiam Dei, qua in illis ipsis prototypis tam copiose habitauit. At vt sæpe alijs à me scriptum et demonstratum est, Christum venisse, necesse est cum Iudæis neget, aut prophetas mendaces faciat, qui imagines, quæ in omnibus ecclesijs Christianorum sunt, exceptis synagogis Lutheranis, idola esse dicit, siquidem Dominus cum per alios, tum per Zachariam, & Sophoniam prophetas promissit per aduentum Saluatoris delenda esse idola, quod quidem per prædicationem Apostolorum fieri cœpit, qui etiam imaginem Saluatoris, & sanctorum eius docuerunt: ἀντεικονίζειν ἀντιπρὸ τῶν εἰδωλῶν, ὡς μήκεν πλανᾶσθαι ἐν εἰδωλοῖς, id est, docuerunt, ex aduerso coram idolis ponere, ne in idolis errarent. Ita statuerunt sancti Apostoli Antiochia. Meminit Apostolica synodi Antiochena S. Innocentius: testatur Pamphilus martyr repertum fuisse hunc canonem apostolicum de imaginibus in bibliotheca Origenis: recitauit totum canonem. Græcè libro 1. cap. 25. de canonibus Apost. Si sanctas imagines Christi, & sanctorum eius ad auertendum errorem, & cultum idolorum Apostoli tradiderunt, quomodo erunt idola? Deinde, si interrupta est ista successio sacerdotalis propter peccata, aliqua erit placandi Deum ratio, per poenitentiam scilicet, sicut misericordiam Dei decet, & sicut in illa captiuitate contigit, & sicut Hieremias

Iudæis

Iudaeis captiuis spem venia, si eos anteacta vita poeniteret, in persona Domini promittebat. Sic enim ait c. 29. cum caeperint impleri 70. anni, visitabo vos & suscitabo super vos verbum meum bonum, & reducam vos ad locum istum. Ego enim scio cogitationes pacis, & non afflictionis, ut dem vobis finem, & patientiam. Et inuocabitis me, & viuetis, & orabitis me, & ego exaudiam vos: Quaretis me, & inuenietis; cum quaesieritis me in toto corde vestro, inueniar à vobis, & reducam captiuitatem vestram, &c. Dic igitur Antoni, Qua ista poenitentia erit? quorum peccatorum? quid faciemus, ut reducat, & instauret successio Episcoporum interrupta? est ne recipiendum nobis euangelium Lutheri? si enim recepto euangelio Lutheri, successionem Episcoporum habituri sumus, vos igitur, qui euangelium nouum à Luthero accepistis, successionem Episcoporum adhuc habetis. At non habere vos Episcopos, & libentes fatemini, & mutatio ista nominis Episcopi apud vos testatur. Vnde ergo post poenitentiam petemus ordinationem Episcoporum? ubi erit nobis semen seminis? in omnibus enim cuncti orbis ecclesijs euangelium vestrum anathematizatur. Si non credis, exi ex Germania ad experiendum. Sed redeamus ad principatum Iuda. Quid? Si reuera nunquam est interruptus, ne in captiuitate quidem Babylonica, nō loquor de principatu regis, qui interruptus fuit propter peccatum idololatriae, quod Iacob in spiritu vidit, sed de principatu ducis; et si enim in captiuitate non regnabat tribus Iuda, erat tamen dux & princeps aliarum tribuum: idcirco Patriarcha non dixit solum non defecturum sceptrum, quod regni erat, sed addidit, & dux de saemore eius. Hic igitur principatus semper fuit, etiam in captiuitate, ut Procopius Gazaeus affirmat, tametsi obscurus, inglorius, & inhonoratus esse videretur, quasi nō esset, sicut Aggeus Propheta comparans splendorem & decus secundi templi, cū splendore, & gloria primi, quis, inquit, in vobis est derelictus, qui vidit domum istam in gloria sua prima? & quid vos videtis hanc nunc? nunquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris? Sic de tribu Iuda dicendum est; quamuis honor, & principatus, quem in captiuitate illa Babylonica habebat, comparatus cum illustri honore, & splendido principatu, quem in Iudaea habuerat, in oculis Israelitarum, qui in illa seruitute erant, quasi nullus esset, erat tamen secundum legem, & prophetas in illo statu seruii, & misero, ac calamitoso inter ceteras tribus eiusdem miseria consortes primaria, & princeps, & iure quodā prerogatiuo ceteris semper antelata propter Messiam ex illa tribu promissū, & à Patriarcha Iacob, et alijs prophetis prophetatum. Itaq; ut nō consistebat illius principatus Iudae prerogatiua in splendore externo, qui interrūpi potuit, sed in Dei dignatione, cuius dona sine poenitentia sunt, sicut Apostolus ait, ita illa captiuitate nō est interruptus, imò tu hoc confiteris, licet confessionem veritatis cauillando, & tergiuersando obscurare

Quod in captiuitate Babylonica non fuit interruptus principatus tribus Iuda, et si interruptum fuit regnum.

De principatu tribus Iuda propter Messiam ex illa tribu promissum. In quo consisteret prerogatiua principatus Iudae.

Quomodo confessionē veritatis cauillando, & tergiversando obscure nititur Antonius

niteris, ais enim, semper tamen veram fuisse Iacob prophetiam: igitur in captiuitate Babylonica nō est interruptus principatus Iuda à patriarcha pphetatus, & promissus. Ipse n. dixit non deficiet, igitur nō defecit in captiuitate, siquidem verū dixit, & tu fateris, ac pinde nihil ex ista prophetia, & captiuitate Babylonica ad probandū interruptā esse successionem episcoporum, in quo sudas, attulisti. Sed videamus quomodo hic tergiversaris non intelligens scripturam. Age

nunc, inquis, Turriane, ostende nobis sceptrum Iudæ visibile, conspicuum, & continua, illustriq̄ue successione vicens in captiuitate Babylonica tunc, cum omnes Iudæi tyrannico illo iugo premebantur. Verum est non regnasse tribum Iuda in captiuitate Babylonica, immō neq̄ post reditū ex captiuitate. Ieconias enim filius vltimi regis Iuda, & filius eius Salathiel, & huius Zorobabel, in captiuitate fuerunt sine regia potestate, & dignitate: & completum est, quod Dominus per Hieremiam minatus Ieconia fuerat inquitens Hier. 22. in diebus suis non prosperabitur, nec enim erit de semine eius vir, qui sedeat super thronum, siue solium David, & potestatem habeat vltra in Iudæa, nec tamen hoc impedit, quo minus tribus Iuda semper, etiā in captiuitate princeps inter ceteras tribus habita fuerit; nec hoc ille status calamitosus, nec illa captiuitas impedire poterat, sicuti neq̄ hodie regnum tyrannicum Turcarum prohibet, quominus sacerdotiū Christianorū, qui in eo sunt, honorem suum retineat, tametsi propter angustias, et rerū asperitates, paruum, & prope nullum nitorem habeat. quam liberè autem Iudæi alioqui captiui in illo Babylonicorum regno viuerent, testes sunt illi senes, qui Susannam iniquè iudicarunt. Quod quidem cū Africano inusitatū, & præter opinionem hominū videretur, vt captiui, legibus suis vi à rege permitteretur, idq̄, ad negandū historiam Susannæ ingens argumentum, & testimonium esse putaret, respondet

Testimonium Origenis de libertate Iudæorum in captiuitate Babylonica

Origenes in epist. eruditissima, quam ad eum pro defensione historia Susannæ scripsit, εἰκὸς ἀρκεδόντας τὴν ἀσσυρίαν τῶ ἑποχρίαν αὐτοῦς ἔχειν ἑταίρους τετραφέναι αὐτοῖς τὰ δικαία δικασήρια παρ εἶ, inquit, credere, cum satis haberent Assyrii tenere illos captiuos, permisisse eis sua iudicia. Probat autem exemplo, & experientia, quod diu idem Origenes; sic enim ait: καὶ ἰσθαῶν τὸ δίδραχμον αὐτοῖς τελεῖται, ὅσα συγχωρεῖν καὶ αὐτῶν ὁ ἐθνάρχης παρ' αὐτοῖς δύναται ὡς μηδὲν διαφέρει βασιλεύοντι τῷ ἔθνει, ἵσθησι οἱ πεπειραμένοι, γίνεται δὲ κοίτηρια λεληθότως κατὰ τὸν νόμον, καὶ καταδικάζονται τινες τῆν ἐπὶ θανάτω, ὅτε μετὰ τῆς πάντῃ εἰς τῆτο παρρησίας, ὅτε μετὰ τῆ λαθλήναι τὸν βασιλεύοντα, καὶ τῆτο ἐν τῆ χώρα τῷ ἔθνει πολὺν διατρίψαιτες χρόνον μιμαδῆκα μὲν, καὶ πεπληροφόρημα.
 Ante: pretabor Latine, At qui cum alioqui Iudæi didrachmum Romanis pensissent, quantum tamen Cesare concedente, possit apud eos princeps Iudæica gentis, ita vt nihil differat ab eo, qui dominatum gentis tenet, scimus nos, qui ex-

perti sumus. Fiunt autem iudicia occulte secundum legem, & damnantur non-
 nulli capite; non quidem quod omnino hoc praesidenter audeant; sed neq; clam
 imperatore hoc faciunt; atq; hoc quidem qui diu in regione illius nationis mo-
 rati sumus, cognouimus, & exploratum habemus. itaque cognouit propheticè
 Patriarcha Iacob non esse futurum principatum regium in illa tribu, dum ca-
 ptiuitas Babylonica duraret, neq; postea, quin potius throno regie propter pec-
 catum idololatriæ priuandos esse, idcirco non dixit solum, non auferetur, aut
 deficiet, siue, vt tu dicis, discedet regnum siue rex, sed ἀρχων, id est, princeps,
 & ἡγεμῶνος, id est, dux, sic enim interpretati sunt LXX. quorum sensa, &
 paraphrases sancti Apostoli, pro scriptura sancta, cui non licet contradicere,
 sequenter citare solent: ne tu audeas, vt soles, vllam aliam interpretatio-
 nem illorum interpretationi antepone. est autem ἀρχὴ, vel βασιλική, vel ἡ-
 γεμονικὴ, istam ergo prerogatiuam ἀρχὴς ἡγεμονίας, siue ἀρχὴς ἡγεμο-
 νίας, id est, principatus, & praefectura tribus Iuda significauit Iacob Patriar-
 cha illis verbis, laudent te fratres tui, vt Procopius Gazaeus in commen. Genes-
 is notauit: cui etiam dicit conuenire illud, & manus tua in ceruicibus inimicorū
 tuorum tanquam ἡγεμῶν κατὰ τὸ πτολεμαίων, id est, tanquam duci aduer-
 sus hostes. Hanc tribum iussit Dominus praere post mortem Iesu Naue aduer-
 sus Cananeos, vt scriptum est in libro Iudicum c. 1. hac tribus in castrametationibus
 solitudinis in illo exitu ex Aegypto prima mouebat castra iussu Dei, sic
 enim scriptum est in libro Nume. cap. 2. & per turmas suas primi egredien-
 tur, & cap. 9. de tribu Iuda, Mouerant, inquit, castra primi iuxta imperium
 Domini per manum Moysi: item in dedicatione tabernaculi prima hac tribus
 obtulit dona Num. cap. septimo. hac tribus in lib. Par. priore cap. 2. prima γε-
 ναλογέτας, id est, huius tribus prima posteritatis successio recensetur, & licet
 iudices ex alia, & alia tribu essent, hac tamen tribus semper fuit, vt ait Pro-
 copius κατόδολος princeps inter ceteras. Adde, quod Pontifices, quia cognati e-
 rant tribus Iuda, principes erant. propter hunc ergo principatum tribus Iuda,
 qui in captiuitate fuit (qui licet obscuraretur, nunquā tamen extinctus fuit, vt
 penitus deficeret, hoc n. significat ἐκείνου) factū est, vt Zorobabel in illo redi-
 tu ex captiuitate dux, & praepositus esset redeuntib. Igitur in captiuitate nun-
 quam principatus Iuda secundum propheticā Patriarcha veritatem interrup-
 tus fuit: multo etiam minus post reditum. Siquidem semper deinceps fuit suc-
 cessio Pontificum ex tribu Leui, qui praerant toti populo, quiq; genere materno
 ex tribu Iuda erant oriundi. Siquidem Aaron, vt est in Exod. cap. 6. vxorem
 ducit in Aegypto Elizabeth filiam Aminadab sororem Naafon principis filio-
 rum Iuda, vt est in libro 1. Par. cap. 2. hac ratione Elizabeth vxor Za-
 chariae sacerdotis cognata erat Maria Virginis, sicut Angelus dixit virgini,

Quare in
 propheta
 Iacob non
 dixit solum
 nō deficiet
 ἀρχων
 quod ex He-
 brao Hier.
 vertit sce-
 ptrum, sed
 addidit
 ἡγεμῶνος,
 id est, dux.
 Duplex
 principatus
 regius, & p-
 rogatiuus.
 Ex quibus
 locis scri-
 pturæ con-
 stet princi-
 patus tribus
 Iudae.
 Quomodo
 principatus
 Iuda, nec in
 captiuitate,
 ac multo
 etiam min-
 post reditū
 defecit pe-
 nitus.
 Quomodo
 tribus Iuda
 & Leui in
 vnā tribum
 propter cō-
 iunctionem
 matrimo-
 niorum co-
 ierint; &
 quō serua-
 tus sit nu-
 merus 12.
 tribuū diui-
 sa tribu Ioseph in da-
 as, quæ ma-
 trimonia
 non iunge-
 bant.

ecce Elizabeth cognata tua, &c. itaque haec duae tribus miscebant matrimonia. Unde factum est, inquit Theophrastus, cuius paulo ante memini, ut sicut tribus Ioseph distributus fuit in duas, Ephraim, & Manasse, quia non miscebant matrimonia, sic propter coniunctionem, ac communionem coniugiorum tribus Iuda, & Leui in una coierint. sic enim sit, ut sint duodecim tribus, sicut fuerunt 12. principes tribuum, tribus scilicet Ioseph in duas, Ephraim, & Manasse diuisa, & tribus Iuda & tribus Leui in una copulatis, quod quidem ratione quadam diuina & mystica ait idem auctor factum esse. quia enim, inquit, omnes res Hebraeorum typi erant, & umbra oeconomiae Christi, coniunxit autem saluator noster in se cum vero sacerdote regnum, idem sacerdos, & rex, idcirco regalis tribus copulata est cum sacerdotali, ut symbolum esset, & typus regni, & sacerdotij caelestis in Christo copulati, & coniuncti. Ob eandem enim causam Melchisedec typus Christi fuit, quia fuit idem rex, & sacerdos. In pontificibus igitur, qui usque ad aduentum Christi principes fuerunt, principatus Iuda continuatus fuit. tunc enim in aduentu Christi Herodes primus rex alienigena Arabs, & Idumaeus factus est, & ipse primus Allophylum pontificem Ananelum Iudaei praefecit, ut Iosephus auctor est. Ex eo tempore genus Iuda, & Dauid perturbatum penitus fuit de regno, & principatu. Huiusmodi continuationem, & perpetuitatem principatus Iuda in Pontificibus usque ad aduentum Christi significauit Dominus, cum eam promittens post reditum ex captiuitate ait per Hierem. cap. 33. non interibit de Dauid vir, qui sedeat super thronum Israel, & de sacerdotibus & Leuitis non interibit vir a facie mea, qui offerat holocausta, &c. Quo in loco Theodoretus post Zorobabelem, inquit, nullum nouimus, qui ex tribu Iuda fuerit dux, vera tamen nihilominus propheta extitit, quia permixta fuit utraque tribus Iuda, & Leui: sacerdotes autem usque ad Herodem principes fuerunt. idcirco haec propheta sacerdotes cum Dauid coniunxit, &c. Haec tamen Theodoretus. Iam intelligis Antoni, si tamen intelligere vis, quemadmodum nunquam principatus Iuda fuit interruptus, nec in captiuitate Babylonica, neque post liberationem captiuitatis, & reditum: Et quod mihi obiecebas τὸ ὄν, καὶ τὸ ποίον confundere, tu facis, qui principatum Iuda interruptum esse dicebas, quia nullum splendorem in captiuitate habuisset; quod perinde est, ut si diceres, non fuisse, quia non sic, vel non talis, hoc est, non splendidus fuisse; hoc erat substantiam & quale, siue rem, & qualitatem rei in unum confundere, quasi principatus Iuda in nitore & pompa externa situs fuisse; & non potius in prerogatiua, ut antea dixi, ex dignatione Dei propter ortum Christi inde futurum. Illud verò absurdissimum est, quod tu adinuenisti ad tuendam veritatem prophetae Iacob de perpetuitate principatus Iuda futura, conseruatas scilicet fuisse illius sceptri reliquias in trunco Isai, ut ait Esaias

Tribus Regalis & sacerdotalis communiōe matrimoniorum in vnam copulata propter mysterium Christi regis caelestis, & sacerdotis secundum ordinem Melchisedec. Quando funditus defecit principatus Iuda. Quomodo principatus Iuda in Pontificibus continuandus usque ad aduentum Christi, praedictus, & prae significatus fuerit à Hierem.

Quomodo Antonius rem, & qualitatem rei in unum confundit.

cap. II. Si post reditum ex captiuitate non fuit visum semper, vt fingit, genus Iudahabere sceptrum, id est, principatum & thronum super domum Israel secundum promissionem, quam paulo ante dixi in Hieremia factam, quomodo contines Iudaeos per prophetiam Patriarchae, venisse Messiam, quem expectant miseri? habebunt te adiutorem ad negandum, si audierint post reditum ex captiuitate non fuisse visibilem sceptri, aut principatus successionem in genere tribus Iuda. Imò si audierint, te execrabuntur, quia negas visibilem thronum Pontificum, qui post Iesedec, qui cum Zorobabele ex captiuitate egressus est, secuti sunt, qui cognati fuerunt Iuda genere materno. Haec enim duae tribus Leui, & Iuda, vt dixi, matrimonia post reditum iungebant, sicut à principio Aaron filiam Aminadab ex tribu Iuda duxit uxorem, vt postea Ioada Pontifex filiam regis Ioram, vt est in 2 Par. c. 22. atq; ita in Pontificibus conseruatus est principatus Iudae, & propheta Patriarchae Iacob ad effectum perducta, vt sit Deus verax, omnis autem homo mendax. Deinde, quomodo dicis, reliquias sceptri Iuda conseruatas fuisse in trunco Iesse, sicut ait Esai. 11. An regnum Christi de quo Esaias propheta, terrenum est, sicut fuit regnum Dauid? quod si non est, vt tu plane respondebis, quomodo reliquiae regni terreni Dauid (de huius. n. regni continua successione disputamus) in trunco Iesse, vt tu dicis, conseruatae fuerunt? reliquias enim eiusdem naturae, & rationis esse oportet, cuius est id, cuius reliquiae sunt: quomodo ergo in vnum commisces, & confundis regnum Dauid terrenum & regnum Christi caeleste, in quod illud translaturum est? videte vos Confessionista, quam absurde Antonius vester tergiuerfetur, ne successionem principatus Iuda visibilem vsque ad Christi aduentum fateatur. Illud etiam non est dissimulandum, quam peruersè neg, sciens scripturas, neg, virtutem Dei, quod Dominus in Euangelio Sadducæus exprobrauit, ex radice truncum fecisti in loco Esai. & ex flore surculum, pessimus scripturae exarator. sic enim paraphrasticè locum Esaiæ citasti. Et certè Christus tanquam surculus prodiens ex illo trunco, vt ait Esaias c. 11. illud esse verissimum comprobauit, illud scilicet, quod proximè dixeras, reliquias sceptri Iuda conseruatas fuisse in illo trunco, &c. Apponam hic interpretationem eruditam huius loci Esaiæ ex Theophrasto, cuius antè memini, sic enim in symphonia veteris, & noui testamenti, Tropologia verò, inquit, virga, & floris non casu, sed mystica quadam ratione posita est. constat enim, inquit, in arboribus στελεχος, id est, virgam, siue truncum immediatè prodire ex radice; florem verò rursus ex virga immediatè: vnde & hic virgam vocat virginem ac matrem Dei ex radice immediatè proficiscentem: quia scilicet ex coniunctione viri, & feminae in vitam ingressa fuit. Si quidem radix non est simplex quid, & μορφοειδής, id est, vnius formae, sed ex diuersis partibus constans, quibus qualitatem terra attrahit, & in vnum cor-

Quomodo Antonius fat adiuor Iudaeorum ad negandū aduentum Messiae.

Quomodo Antonius regnum Dauid terrenum & regnum Christi caeleste in vnum confundit, quo nihil absurdius esse potest. Quomodo Antonius ignorans scripturas, & virtutem Dei ex radice truncum fecit in loco Esaiæ de ortu Christi.

Theophrastus interpretatio loci Esaiæ, egredietur virga de radice, &c.

Explicatio tropologiae radices, & floris in loco Esaiæ

pus coalescens, producit super terram arborem. Florem verò vocat Christum, quia ex sola virgine sine coniunctione alterius egressus est. Siquidem & flos ex sola virga, quæ est *μωαδης*, id est, vnius forme, prouenit. Appellauit autè florem, & non fructum, significans post gratiam incarnationis, celerem conuersionis eius in terra transitum; ex radice verò dixit florem egressurum, ut demonstraret non esse florem falso apparentem, sed hominem verum ex radice illa, &

Quare dixit
Propheta &
Flos ex radi-
ce eius?
Quomodo
Antonius
mysterium
reconditū in
Tropologia
radicis &
floris Iudaica
interpretatione ob-
scurauit.

tribu Dauid profectum secundum promissionem Dei illi factā. Hactenus Thio-
phanes. Hoc tu mysterium Christi ex virgine sine coniunctione viri nati in Tre-
pologia prophetica radicis & floris reconditum, tua peruersa, & Iudaica in-
terpretatione tanquā quadā caligine obduxisti. Hactenus responsū sit ad illa, qua
dixi in notatione verbi discedendi, cum ait Esaias, nō discedent ab ore tuo, &c.
Respondeamus nunc ad ea, qua in notatione vocabuli seminis attulisti. Tria enim
eligisti in loco Esaiæ, scilicet duo vocabula, vnum discedendi, & alterum semi-
nis, & vtriusq; vocabuli complexionem, ad fabricandum in eis tuas cauillatione-
nes, quibus locum propheticum eluderes.

CAPVT IIII.

Am despiciamus, inquit, quid Esaias sibi velit nomine se-
minis. Turrianus exponit semen de solis Apostolis, &
Episcopis, sed refellitur expressis contextus verbis. E-
go, inquit Deus, hoc fœdus meū cum illis pangam, &c.
per illos totam Ecclesiam intelligit. Et cerè si de solis Ecclesiæ
pastoribus intelligendum sit, ergo actum est de reliquorum om-
nium salute, quandoquidem extra fœdus Dei spes salutis esse nul-
la potest. Sine mendacijs nihil contra disputare potes. Vbi ego dixi, quod Esa-

Antonij
mendacium

ait, hoc illis à me testamentum (sic enim secundum LXX. Apostolus in epist.
ad Rom. citauit) de solis ecclesiæ pastoribus intelligendum esse, & non potius de
tota Ecclesiæ? quod si nunquam à me dictum ostendere potes, nec ex ijs, qua
scripsi, sequi relinquitur, ut tu more tuo ad cauillandum sinxeris. Quis dubita-
re potest, quin vniuersæ Ecclesiæ datum sit testamētum nouum? quod tu semper
vocas fœdus, quodd in hoc vocabulo magis cauillationes tuas insidiosas latere
posse existimasti. Sed ut hoc concedendum est, promissum esse hic vniuersæ Ec-
clesiæ testamentum nouum; ita etiam contendo promissum quoq; esse hic vna
cum testamento nouo ministerium eius: sine quo nec Ecclesiæ esse poterat, neq;
testamētum ipsum predicari. Quomodo enim, inquit Apostolus ei credent, quæ
non audierunt? quomodo autem audient sine predicante? Quomodo verò pra-
dicabunt, nisi mittantur? sicut scriptū est, quam speciosi pedes euangelizantium
pacem, euangelizantium bona. Pacem enim, & bona vocat, quæcumq; nouum
testa-

Quomodo
cū promif-
sione noui
testamenti
coniuncta
est promif-
sio ministe-
rij eius in
loco Esaiæ.